

"לנציגים החילוניים יש חיים קלים, אנחנו מ

ברור שאם תהיה אחדות חרדית נכבש את ראשות העיר. דייטש במרפסת לשכתו

יוסף הוא המשביר

אורי לופליאנסקי, מספר דייטש. "הגעתי לשולחן ריק", מספר דייטש של היום, זה שאי אפשר לדבר אתו דקה בלי שהטלפונים מצלצלים והדלתות נטות רקות שוב ושוב. "הייתי נציג ללא תיק. נכנסתי במקום יוסי לוי שהחזיק את תיק ח"ן חרדי, אבל 'דגל התורה' דרשו להעביר את ח"ן חרדי לאורי מקלב, סגן ראש העיר באותם ימים, והשאירו אותי מחוסר תעסוקה".

הנציג החדש והמוכשר לא נשאר מאחור. במקום שאין איש הוא הפך לאיש. דייטש החל לברוא יש מאין את תיק המע"ר החרדי. וממש כמו משרד הבריאות בעקבות ליצמן, תיק המע"ר החרדי הפך תוך כמה שנים לפופולרי מאוד. "היום כולם רוצים את זה", מחייך דייטש. "בזמנו, אף אחד לא ידע מה זה מע"ר בכלל".

מה זה מע"ר בכלל?

"מרכז עסקים ראשי", גבולותיו של המע"ר החרדי די מקיפים את כל גאולה, כרם אברהם, מאה שערים והגלילות. דייטש נשאל לנושא, והחל לפגוש בעלי עסקים, תושבים ומנהלי פרויקטים. הוא ריכז את המידע, התווה תכניות, השיג מימון עצום מהעירייה (120 מיליון שקל, עד היום. 120 מיליון שקל נוסף פים יושקעו בשנים הקרובות), ויצא לדרך.

שכונת גאולה שינתה את פניה. הרחובות נוקו, שופצו והוארו. התשתיות שודרגו, כדי להתאים אותן לנפח המגורים והמסחר, והיד עוד נטויה. דייטש הפך למתווך בין התושבים והעסקים מחד גיסא, והעירייה ובעלי המקצוע שלה מאידך גיסא. אתם מפתחים את גאולה וזה יופי. אבל הרב דייטש, השכונה הזו הופכת לצפופה כמו שנהאי. אין מקום לנשום, גני הילדים בדירות צפופות, התשתיות קורסות מדי חורף, אנחנו הולכים ברי חובות אחד על השני, ואתם מאשרים עוד ועוד קומות בכל בניין. למה?

"זו דילמה", אומר דייטש, מהורהר, "אבל קודם כל, שיהיה ברור: כל מי שמגיע לגור במרכז ירושלים, יודע שהוא מגיע לאזור צפוף. אף אחד לא חשב לחיות כאן כמו במושב, או בעיר קטנה בשרון. אם בכל הארץ ממוצע השטחים הירוקים הוא 5 מ"ר לנפש, במע"ר החרדי בירושלים הממוצע הוא 0.9 מטר לנפש".

איפה הם?

לפני שנתחיל, קחו משימה: צלצלו לילד בני-ברקי ותבקשו ממנו לזרוק לכם שם של נציג ציבור ירושלמי. סביר מאד להניח שגם אם מדובר בליטאי שאביו היה ממארגני כינוסי 'דגל התורה' בתשמ"ט, השם הראשון שיקפוץ לו לראש הוא יוסי דייטש. רק הוא והקב"ה יודעים איך הוא הצליח להפוך לדמות המזוהה ביותר עם עיר הבירה. יש רעשנים ממנו, יש מוחצנים ממנו, יש שעומדים מאחוריהם ציבורים גדולים בהרבה - אבל למרות כל הקשיים האובייקטיביים, עם הרבה מאמץ והמון השקעה ומסירות לכל פנייה, הפך דייטש לפנים של ירושלים.

אולי, יש בו מיוזג של כל מה שמאפיין את ירושלים: ישן וחדש, צעיר ומבוגר, שמח ורציני, חסיד וליטאי קודש וחולין. הוא גם חסיד סלונים מובהק וגם מרגיש טבעי בחברת עסקנים ליטאיים; בבוקר הוא יכול לשבת עם זקני העדה בדיונים כבדי ראש ובערב לשבת עם צעירי הצאן ולחשוב על פעילות בין הזמנים; בליל שבת הוא ישיר בדמעות שירי דב־קוֹת בטיש ובמוצאי שבת כבר ירוץ ללשכתו לטפל בפניות שנערמו על שולחנו. ממש כמו העיר, איש אחד, ניגודים רבים, שזוכה לאהבה והערצה גדולות. מול הרב דייטש ישבנו לא פעם בעבר. הוא פרש את משנתו בהרחבה על ירושלים, בעיותיה ומעל־תיה. הפעם, מכיוון שהמוסף כולו עוסק בירושלים, החלטנו ללכת על קונספט מעט שונה ולהפגיש את דייטש עם מה שהוא מתמודד איתו ביום-יום: פניות של אזרחים. השולחן מולנו עמוס בניירות. בכל נייר פנייה אחרת, מצוקה אחרת. אנחנו הגענו עם מלאי משלנו. בשבועות שקדמו לראיון אגרנו לא מעט שאלות ומצוקות שזרמו לשולחן המערכת מתושבים בירושלים.

לראיון הגענו, בלי להכין את דייטש מראש לשאלות, התוצאה, כמו תמיד, לא אכזבה.

התחלה ותקוות

לפני שהתחלנו, ביקשנו מדייטש לספר קצת על ההיסטוריה. "נכנסתי לעירייה באמצע הקדנציה של

תוך עשר שנים הפך יוסי דייטש מעסקן אנונימי ב'שלומי אמונים' לאיש הכי חזק בירושלים והחרדי בעל הסיכויים הגבוהים ביותר לכבוש את ראשות העיר אם ברקת יעבור לזירה הארצית | רגע לפני שהוא מסיים את פרויקט חייו והופך את השכונות החרדיות לפנינת חמד, הפגשנו אותו עם עשרות שאלות ששיגרו אלינו תושבים וחזרנו עם תשובות מפתיעות | אה - וקבלו גם סקופ: אין לו איך לבטל את דו"חות חניה

רותי קפלר

צילום: אלי קובין

